

Kinnitatud
juhatuse liikme otsusega
01.02.2024

/allkirjastatud digitaalselt/

Aare Järvan

Tingimused ettevõtluslaenu väljastamiseks (vähese tähtsusega abi abikava)

1. Sissejuhatus

- 1.1. Käesolev dokument (edaspidi abikava) koondab Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse (endise nimega Sihtasutus KredEx, edaspidi sihtasutus) ettevõtluslaenu väljastamisele, sh taotlemisele ja menetlemisele, kehtestatud tingimused. Abikava eesmärgiks on lihtsustada ettevõtjate, eelkõige väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate (edaspidi VKE)¹, juurdepääsu rahalistele vahenditele, võttes arvesse komisjoni määruses (EL) nr 2023/2831, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes² (edaspidi VTA määrus), Euroopa Komisjoni teatistes viite- ja diskontomäärade kindlaksmääramise meetodi läbivaatamise kohta³ (edaspidi meetodi teatis) ning konkurentsiseaduses § 33 sätestatud.
- 1.2. Abikava avaldatakse sihtasutuse veebilehel www.kredex.ee.
- 1.3. Abikava kohaldatakse alates 01.02.2024 kuni 30.06.2031. a.

2. Üldinfo

- 2.1. Sihtasutus on asutatud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (edaspidi MKM) poolt eesmärgiga luua kapitalile ligipääsu parandamise ja riskide maandamise abil võimalusi ettevõtluse ning ekspordi arenguks ja elamistingimuste parandamiseks, kui pole tagatud finantsteenuste piisav pakkumine erasektori poolt. Sihtasutus tegutseb aastast 2001.
- 2.2. Kapitalilaenu eesmärk on aidata kaasa hea arengupotentsiaaliga ettevõtjate kasvueesmärkide saavutamisele läbi vahefinantseeringu vormis antava võörkapitali kasutamise. Tööstuslaen aitab, kui investeringu tegemiseks soovitakse kasutada pangalaenu või liisingut, kuid ettevõtjal endal puudub kapital nõutud omafinantseeringu tegemiseks - sellises olukorras on abiks tööstuslaen, mis allutatud

¹ Majandustegevusega tegelev mis tahes üksus olenemata selle õiguslikust vormist, kellel on vähem kui 250 töötajat, kelle aasta käive ei ületa 50 miljonit eurot ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 43 miljonit eurot ning kes vastab muudele üldise grupierandi määruses sätestatud kriteeriumitele. ² Euroopa Liidu Teataja L352, 24.12.2013

² Euroopa Liidu Teataja ET L C/2023/9700, 15.12.2023

³ Euroopa Liidu Teataja C14, 19.1.2008 lk 6

laenu suurendab kaasfinantseerijate silmis ettevõtte omafinantseeringut. Regionaallaenu eesmärgiks on teha kapital kättesaadavaks ka väljaspool suurlinnu ja tömbekeskusi ettevõtetele, kus kinnisvara hind on madalam ja ettevõtjal puuduvad piisavad tagatised. Ettevõtluslaenude tulemusena edendatakse pikemas perspektiivis Eesti ettevõtjate konkurentsivõimet ja luuakse alus tugevate, positiivset ühiskondlikku mõju omavate ettevõtjate kujunemisele.

2.3. Sihtasutus pakub käesoleva abikava raames:

- Kapitalilaenu
- Tööstuslaenu (allutatud laen, koostöös pangaga)
- Regionaallaenu (allutatud laen, koostöös pangaga)

3. Mõisted

3.1. Käesolevas abikavas kasutatakse mõisteid järgmiselt:

3.1.1. „Laen“ on mistahes konkreetse finantstehingu (nt laen, liising, võlakiri, garantiikiri, faktooring vms.) tulemusel tekkinud kindlaksmääratud maksimumsummaga ja ajaliselt piiratud võlakohustus;

3.1.2. „Laenutaotleja“ on isik, kes on esitanud krediidi- või finantseerimisasutusele taotluse punktis 3.1.1 tähendatud finantseeringu saamiseks;

3.1.3. „Üks ettevõtja“ hõlmab kõik ettevõtjad, mille vahel on vähemalt üks järgmistest suhetest:

- a) ettevõtja omab teise ettevõtja aktsionäride või osanike häälteenamust;
- b) ettevõtjal on õigus ametisse määrata või ametist vabastada enamikku teise ettevõtja haldus-, juht- või järelevalveorgani liikmetest;
- c) ettevõtjal on õigus rakendada teise ettevõtte suhtes valitsevat mõju vastavalt teise ettevõttega sõlmitud lepingule või selle asutamislepingule või põhikirjale;
- d) ettevõtte, mis on teise ettevõtte aktsionär või osanik, kontrollib vastavalt kokkuleppele teiste aktsionäride või osanikega üksi sellise ettevõtte aktsionäride või osanike häälteenamust.

Üheks ettevõtjaks peetakse ka ettevõtjaid, mis on punktides a–d kirjeldatud suhtes ühe või enama muu ettevõtte kaudu.

3.1.4. „VKE“ on ettevõtja, mis vastab komisjoni määruse (EL) nr 651/2014, ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse ühisturuga kokkusobivaks (edaspidi üldine grupierandi määrus)⁴ I lisas sätestatud määratlusele;

3.1.5. „Investeering“ on kapitalimahutus materiaalsesse ja/või immateriaalsesse varasse seoses uue ettevõtja asutamisega, olemasoleva ettevõtja laiendamisega, toodete mitmekesistamisega või olemasoleva ettevõtja kogu tootmisprotsessi täieliku ümberkorraldamisega;

3.1.6. „Materiaalne vara“ on vara, mis seondub maa, ehitiste, tootmisrajatiste, masinate ja seadmetega;

3.1.7. „Immateriaalne vara“ on vara, mis saadakse tehnosiirde käigus patendiõiguste, litsentside, oskusteabe või patentimata tehniliste teadmiste omandamise teel.

4. Laenu väljastamise kava

4.1. Kapitalilaenu saavad taotleda hea arengupotentsiaaliga tegutsevad, eelkõige kiiresti kasvavad ettevõtjad, mis vajavad oma tegevuse laiendamiseks täiendavat kapitali, kuid mis ei vasta vajaliku suurusega pangalaenu saamise kriteeriumitele.

4.2. Investeeringute kaasfinantseerimiseks pakub Sihtasutus tööstuslaenu, mille sihtgrupiks on töötleva tööstuse, mäetööstuse, elektrienergia tootmise, ülekande ja jaotuse ning jäätmetöötuse ettevõtjad.

4.3. Ettevõtjate investeeringute kaasfinantseerimiseks väljaspool Tallinna ja Tartut pakub Sihtasutus regionaallaenu, mille eesmärgiks on võimaldada investeeringuid, kui ettevõtjal on madalast tagatisvara väärukest tulenevalt piiratud laenu saamise võimekus.

⁴ Euroopa Liidu Teataja L187, 26.06.2014

- 4.4. Investeering võib olla materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse seoses ettevõtja laiendamisega, toodangu mitmekesistamisega või kogu tootmisprotsessi ümberkorraldamisega.
- 4.5. Välisstatud sektorid ja tegevused täpsustatakse teenusetingimustes.

5. Vähese tähtsusega abi

- 5.1. Laen sisaldab abi elementi, kui selle intress on madalam kui turu intressimäärad tehingu tegemise ajal. Turu intressimäära fikseerimisel kohaldatakse meetodi teatise sätetstatut.
- 5.2. VTA-d annab sihtasutus VTA määruses sätestatud reguleerimisala ja abikõlblikkuse alustel kooskõlas käesoleva abikava punktidega 6–9.

6. Abikõlblikkuse kriteeriumid

6.1. Laenu taotlejale esitatavad nõuded:

- 6.1.1. Laenu taotleja peab lepingu sõlmimise hetkel olema registreeritud Eesti Vabariigi äriregistris;
- 6.1.2. Ettevõtjal puuduvad puuduvad maksuvõlad ja võlad krediitiasutuste ees või on need ajatatud;
- 6.1.3. Ettevõtja on jätkusuutlik ja maksejõuline;
- 6.1.4. Suure ettevõtja seisund on võrreldav vähemalt krediitireitinguga B- (Sihtasutusi ettevõtja riskikategooria F);
- 6.1.5. Ettevõtja omakapital vastab äriseadustikus sätestatud nõuetele;
- 6.1.6. Ettevõtja juhatuse liikmed ja omanikud on usaldusväärsed ja pädevad.

7. Abi tingimused

- 7.1. VTA üldine ülemäär ühele ettevõtjale⁵ on 300 000 eurot mistahes kolme aasta pikkuse ajavahemiku jooksul.
 - 7.1.1. Laenu brutotoetusekvivalent arutatakse vastavalt VTA määruse artikli 4 lõike 3 punktile c). VTA brutotoetusekvivalentiks on turuintressi ja tegeliku intressi vahe, abi nüüdisväärtuse leidmiseks laenu andmise hetkel kasutatakse diskontomäärana baasmäära, millele lisatakse 100 baaspunkti
 - 7.1.2. Turuintressi arutamisel on baasmäära aluseks üheaastased rahaturu intressimäärad, mille väärtused avaldatakse Euroopa Komisjoni veebilehel http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html. Vastavalt asjaomase ettevõtja krediitireitingule ning pakutavatele käendustele kohaldatakse meetodi määruses toodud marginaale.
 - 7.1.3. Tulenevalt VTA määruse artikli 5 lõikest 1 võib abikavaga antavat VTA-d kumuleerida muude, käesolevas abikavas nimetatud komisjoni määruste kohaselt antud VTA-ga. Selliselt kumuleeritud abi kogusumma ei või ületada 300 000 eurot mistahes kolme aasta pikkuse ajavahemiku jooksul.
 - 7.1.4. VTA määruse alusel antavat VTA-d võib kumuleerida komisjoni määruse (EL) nr 360/2012 kohaselt antud vähese tähtsusega abiga. Selliselt kumuleeritud abi kogusumma ei või ületada 750 000 eurot mistahes kolme aasta pikkuse ajavahemiku jooksul.⁶
- 7.2. Kui VTA ülemäär ei ületata, rakendatakse käesolevat abikava. Sihtasutus kontrollib, et sihtasutuse antava käenduse toetusekvivalendiga ei ületa abi osakaal abikõlblikest kuludest asjakohastes riigiabi sh VTA määrustes sätestatud määrasid.
- 7.3. Laenu taotlemise tingimused:

⁵ Vastavalt VTA määruse artikli 3 lõikele 2.

⁶ Euroopa Liidu Teataja L114, 26.4.2012

- 7.3.1. Väljastatava laenu maksimaalseks suuruseks on 2 miljonit eurot.
- 7.3.2. Kapitalilaenu suurus ei või ületada ettevõtte omakapitali laenu väljastamise hetkel;
- 7.3.3. Ettevõtja omakapital ja omafinantseering kokku on vähemalt 50% taotletavast tööstuslaenu või regionaallaenu summast;
- 7.3.4. Sihtasutus võib omakapitali hulka arvata ettevõtjale antud EIS laenule allutatud laenud;
- 7.3.5. Maksimaalne laenu periood on 10 aastat, tööstuslaenul ja regionaallaenul kuni 15 aastat;
- 7.3.6. Täpsemad teenuse tingimused sh lepingu sõlmimise ja muutmise tasu määratletakse teenuse tingimustes.
- 7.4. Laenu ei saa taotleda:
 - 7.4.1. Ettevõtja, kes tegeleb kalandus- või vesiviljelustoodete esmatootmisega, mida on nimetatud määruses(EL) nr 1379/2013;
 - 7.4.2. Ettevõtja, kes tegeleb põllumajandustoodete esmase tootmisega;
 - 7.4.3. Maanteevedudeks ettenähtud veokite soetamiseks;
 - 7.4.4. Tegevuseks, mis on seotud ekspordiga kolmandatesse riikidesse või liikmesriikidesse, täpsemalt selline, mis on vahetult seotud eksporditavate koguste, turustusvõrgu loomise ja toimimise või muude ekspordimisest tulenevate jooksvate kuludega;
 - 7.4.5. Sihtasutusel on õigus kehtestada teenuse tingimustes täiendavaid kitsendusi.

8. Laenu taotluse menetlemine

- 8.1. Laenu taotlemiseks esitab ettevõtja Sihtasutusele nõuetekohase taotluse, äriplaani ning muud dokumendid, mis on laenu väljastamise analüüsi seisukohalt olulised. Tööstuslaenu ja regionaallaenu taotlemise puhul on Sihtasutusel õigus nõuda krediitiasutuse otsust projekti finantseerimise kohta. Stardilaenu taotluse esitab Sihtasutusele pank.
- 8.2. Laenu taotlemiseks esitatakse Sihtasutusele taotlus, millele lisatakse:
 - Finantsprognosisid;
 - Äriplaani;
 - Krediidi- või finantseerimisasutuse pädeva organi otsus laenu/liisingu väljastamise kohta;
 - Viimase lõppenud majandusaasta aruanne ja jooksva aasta vahearuanne;
 - Ülevaade ettevõtte olemasolevatest kohustustest;
 - Ülevaade ettevõtte võtmeisikutest ja nende senisest kogemusest;
 - Tööstuse ja regionaallaenu taotlusele lisatakse täidetud ja allkirjastatud keskkonnamõjude küsimustik;
 - Tööstuse ja regionaallaenu puhul lisatakse ka kliimakindluse tagatuse hindamine taristuinvesteeringute korral, mille kestvus on vähemalt viis aastat ning mille kogumaksumus on üle 10 000 000 euro.
- 8.3. Menetlemisel võtab Sihtasutus arvesse eelkõige ettevõtte juhtkonna kompetentsust ja kogemusi, ettevõtte krediitvõimelisust, tema turupositsiooni, arengupotentsiaali ja teisi laenu tagasimaksmist mõjutavaid asjaolusid.
- 8.4. Sihtasutus menetleb laenu taotlust ning teavitab oma otsusest ettevõtjat hiljemalt 60 päeva jooksul.

9. Laenu tagastamine

- 9.1. Laenu tagastamine toimub võrdsete põhiosamaksetena, annuiteetmaksetena või ühekordse tagasimaksetena laenuperioodi lõpus. Vajadusel võib laenu tagastamine toimuda erigraafiku alusel.
- 9.2. Tööstuslaenu ja Regionaallaenu puhul tagastatakse Sihtasutusele laenu põhiosa pärast krediitiasutusega sõlmitud finantseerimislepingu lõppu sarnase maksegraafiku alusel.
- 9.3. Ettevõtja likvideerimise või pankroti korral kuuluvad laenu põhiosa tagastamisele ja intressid tasumisele pärast krediitiasutuste nõuete rahuldamist, kuid enne omanike nõuete rahuldamist ja neile väljamaksete teostamist.

10. Pettused

10.1. Kui taotluste menetlejad saavad teada tõenditest, millest saab eeldada võimalikku Euroopa ühenduse finantshuve kahjustavat pettust, korrupsiooni või muud ebaseaduslikku tegevust, või tõsistest asjaoludest, mis mõjutavad kõnealuseid finantshuve, peavad nad viivitamata vastavad tõendid esitama juhatusele.

11. Kontaktandmed

Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus

Sepise 7, 11415 Tallinn

Tel: +372 667 4100

e-post: kredex@kredex.ee

Veebiaadress: www.kredex.ee